

KOMMENTTI SANNA KIVIMÄEN PUHEENVUORON

Sanna Kivimäen puheenvuoro antaa aihetta monenlaisiin kommentteihin, käsittelee hän Kivimäki tekstissään useita paitsi yliopisto-opetuksen ja -tutkimuksen, myös korkeakoulupolitiikan kannalta keskeisiä seikkoja. Väsymykseen asti on viime vuosina painotettu monitieteisyyttä, verkko-opetusta, vieraskielistä opetusta ja kansainvälistymistä.

Viestintätieteet ovat suosittu oppiaine meillä ja muualla. On varmasti hyvin luontevaa, että verkko-opetusta kehitetään nimenomaan viestintätieteissä, pitäähän suutarin lasten kengät saada. Vaikeusasteita kehitysohjon tulee huomattavasti, kun yritetään samanaikaisesti kehittää monitieteistä ja monikulttuurista verkko-opiskelua. Pessimistisempi ajattelija saattaisi päätyä toisenlaiseen lopputulokseen kuin Kivimäki. Voiko käydäkin niin, että monikulttuurinen kohtaaminen verkossa jää kovin ohueksi, eivätkä opiskelijat tai opettajat joudu riittävästi ravistautumaan irti omasta kulttuurisesta mukavuusalueestaan? Kivimäki esitti mielenkiintoisen näkemyksen siitä, että verkossa riittää tilaa kaikenlaisille esiintyjille, myös niukoille suomalaisille. Löytyyhän sitä, jos on tottunut kirjallinen viestijä.

Erittäin tärkeä on huomio siitä, että laadukasta vieraskielistä opetusta ei synny kääntämällä suomen- tai ruotsinkielinen opetus englanniksi. Monikulttuurinen konteksti on otettava huomioon. Tarkoituksenmukaista ei ole järjestää vieraskielistä opetusta niin, että suomalainen opettaa kokonaan suomenkielistä ryhmää englanniksi.

Vaikka käytännössä kaikki ei-englanninkieliset eurooppalaiset yliopistot ovat kehittäneet englanninkielistä opetusta vaihto-opiskelijoita ja muita ulkomaisia opiskelijoita varten, käydään jatkuvasti keskustelua siitä, missä määrin korkeakoulutusta pitää antaa muilla kuin kansalliskielillä. Tämä on edelleen pohdinnan arvoista myös Suomessa. Voi olla, että tulevaisuudessa kaikilla aloilla erityisesti verkko-opetusta kehitetään kielellä, jolla tavoitetaan mahdollisimman suuri käyttäjäkunta. Jos palvelut avataan laajasti käyttöön, vaikuttaisi se myönteisesti korkeakoulutuksen kansainväliseen saavutettavuuteen.

Opetusministeriön kannalta tärkeintä on pitää mielessä se, että tieteellistä suomea ei kehitä missään muualla kuin Suomessa. Samalla kun yliopistot lisäävät edellytyksiään toimia kansainvälisessä yhteistyössä tarjoamalla entistä enemmän opetusta englannin kielellä, täytyy painottaa opiskelijoiden valmiuksia viestiä kotimaisilla kielillä. Viestintä- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä on korostettu työelämän edustajien palautteessa, kun yliopistotutkimuksen suorittaneiden osaamista on arvioitu.